

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „НОВ ПЪТ 1948”

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.(1) Народно читалище „Нов път 1948” с. Бяла паланка е традиционно културно-просветно сдружение, което изпълнява общински и държавни задачи в областта на културата.

(2) То работи върху принципите на доброволността, демократизма и автономията.

(3) Читалище „Нов път 1948” е юридическо лице с нестопанска цел, наричано по-нататък в Устава за краткост „Читалището”.

Чл.2. Читалището не е политическа организация и в неговата дейност могат да участват физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3.(1) Седалището на читалището е: с.Бяла паланка, община Твърдица, област Сливен.

(2) Адресът на управление: с.Бяла паланка, община Твърдица, област Сливен.

Чл.4.(1) Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общински органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия.

(2) Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, без да ограничава самоуправлението на собствената си дейност и имущество си.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.5.Целите на читалището са да задоволява потребностите на гражданите, свързани с:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. Бяла паланка;
2. запазване обичаите и традициите на българския народ;
- 3.разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката , изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

Чл.6. За постигане на своите цели читалището извършва основни дейности, като:

1. поддържа библиотека;
2. развива и подпомага любителското художествено творчество;
3. организира кръжоци, клубове, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събира и разпространява знания за родния край;
5. предоставя компютърни и интернет услуги.

Чл.7. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели.

Чл.8. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО

Чл.9.(1) Членовете на читалището могат да бъдат индивидуални, колективни и почетни.

Чл.10 (1) Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които плащат редовно членски внос, имат право да избират и да бъдат избирани;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

(2) Право на глас в Общото събрание имат само тези читалищни членове, които са внасяли членския си внос за всяка предходна календарна година.

(3) Размерът на членския внос се определя от Общото събрание на читалището и се събира в рамките на всяка календарна година.

(4) Спомагателните членове плащат членския си внос в намален размер, определен от читалищното настоятелство, който не може да бъде по-голям от 50% от размера на членския внос на действителните членове.

(5) Членството се учредява или продължава с акта на плащането на членския внос.

(6) Води се регистър на читалищните членове.

(7) Приемане на индивидуални членове на читалището:

1. членовете се приемат въз основа на заявление до читалищното настоятелство и квитанция за платен членски внос;

2. на първото си заседание след подаване на заявлението за действително членство читалищното настоятелство разглежда заявлението и се произнася с мотивирано решение за приемане или отказ;

3. решението по предходната точка се взема от читалищното настоятелство с явно гласуване и с мнозинство две трети от присъстващите членове;

4. отказът за приемане се съобщава писмено на заявителя в 14 дни от вземане на решението, който можа да бъде обжалван пред Общото събрание на читалището;

5. отказът се разглежда от Общото събрание на първото си заседание след депозиране на жалбата, за което се изпраща писмено уведомление на заявителя, с посочена дата, час и място на провеждане на заседанието;

6. членството възниква от датата на решението на читалищното настоятелство за приемане, а при отказ, от датата на уважаване на жалбата от Общото събрание.

Чл.11 (1) Действителните членове имат право:

1. да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях;
2. да получават информация за дейността на читалището;
3. да участват в обсъждането на дейността на читалището;
4. сигнализират пред съответните органи на читалището за нередности във връзка с дейността на читалището и работата неговите служители.

(2) Спомагателните членове имат право:

1. да участват в Общото събрание с право на съвещателен глас;
2. да участват в дейността на читалището;
3. да правят предложения до органите на читалището, отнасящи се до неговата дейност.

Чл.12 Колективни членове.

(1) Колективни членове на читалището могат да бъдат:

1. професионални и стопански организации;
2. търговски дружества, кооперации и сдружения;
3. културно- просветни и любителски клубове и творчески колективи.

(2) Колективните членове съдействат:

1. за осъществяване целите на читалището;
2. подпомагат финансово дейностите и поддържането и обогатяването на материалната база;
3. имат право на един глас в Общото събрание на читалището.

(3) Колективния член и читалището сключват писмен договор, в който се определят параметрите на отношенията им. Договорът не може да накърнява интересите на читалището.

(4) Колективното членство се учредява:

1. по предложение на читалищното настоятелство;
2. въз основа на заявление за колективно членство от кандидатстващата организация.

(5) Решението за приемане на колективни членове се взема от настоятелството на читалището с явно гласуване и мнозинство две трети от присъстващите членове на първото заседание след подаване на заявлението или предложението.

(6) Отказът за приемане може да бъде обжалван на следващото Общо събрание.

(7) Членството възниква от датата на решението на настоятелството или датата на отхвърляне на отказа от Общото събрание.

Чл.13(1) Почетните членове на читалището могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към него.

(2) Почетните членове на читалището се приемат по предложение на читалищното настоятелство с гласовете на две трети от неговите членове.

(3) Почетните членове имат право на съвещателен глас в Общото събрание на читалището.

Чл.14 Всички членове на читалището са длъжни:

1. да спазват устава и решенията на читалищното настоятелство;
2. да участват според възможностите си в дейността на читалището;
3. да опазват имуществото му и предприемат стъпки за обогатяването му;
4. да не уронват доброто име на читалището;
5. да съдействат за постигане целите на читалището и за неговото финансово и организационно укрепване;
6. да плащат редовно и в срок определения годишен членски внос.

Чл.15 (1) Членството в читалището се прекратява:

1. с писмено заявление от читалищния член;
2. при неплатен членски внос в рамките на предходната календарна година;

3. когато Общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушаване на устава, за поведение уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в особено големи размери.

(2) Основанието за прекратяване на членство по право(отпадане по предходната алинея) се разглежда и потвърждава от читалищното настоятелство с мнозинство от две трети от присъстващите.

(3) Прекратяването на членството води до загубване на правата, предоставени въз основа на този устав.

(4) Възстановяването на членството може да се поиска и разгледа по общия ред за приемане на членове, след изтичане на три календарни години от датата на изключването или една година от датата на доброволното прекратяване на членството или загубване правата поради не плащане на членския внос.

(5) Решенията на читалищното настоятелство влизат в сила от постановяването им, ако не бъдат обжалвани пред Общото събрание.

(6) Решенията по предходната алинея могат да бъдат обжалвани пред Общото събрание в срок от един месец от изпращане на уведомлението до засегнатите лица, но не по-късно от една година на вземането на решението.

(7) Подадените жалби се разглеждат на първото Общо събрание. Ако прецени, че обжалваните решения са незаконосъобразни, не съответстват на устава или не са обосновани, Общото събрание може да реши да възстанови членството на изключен член с решение, взето с мнозинство две трети от присъстващите членове.

(8) Решението на Общото събрание за отмяна на решенията на настоятелството по реда на предходната алинея имат обратна сила. Възстановеният член се счита за не изключван, съответно не отпаднал.

(9) За разглеждане на жалба по предходните алинеи, заинтересованата страна трябва да е внесла дължимия годишен членки внос в определения размер, за което представя с жалбата писмени доказателства за това.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.16 Органи на читалището са Общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.17 Върховен орган на читалището е Общото събрание.То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.18 (1) Общото събрание:

1. приема, изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;

8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решение за прекратяване на читалището;
12. взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

(3) Действителен член при отсъствие от Общото събрание, може да се представлява от пълномощник, изрично упълномощен да участва в съответното заседание на Общото събрание с нотариална заверка на подписа. Едно лице може да представлява само един редовен член.

Чл.19 (1) Редовно Общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно Общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно Общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на общодостъпни места / на вратата и таблото за обяви в сградата на читалището, табло за обяви в кметството и центъра на населеното място/, трябва да бъде залепена обявата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно Общо събрание.

(4) Решенията по чл.18, ал.1, т.1, 4, 10 и 11 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на Общото събрание на читалището могат да предявят иск пред Сливенския Окръжен съд за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на закона и устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 20 (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква Общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
3. подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретар-библиотекаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. взема решение за разходи над стойност 500 лева;

7. взема решения за управление и стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на движимо и недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем, за определяне на размера на таксите и наемите, получаване и усвояване на дарения;

8. решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, включително и стопански.

9. организира дейността на читалището по защита на личните данни, както обработването, използването и съхранението им.

(3) Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл.21 (1) Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на Общото събрание;

2. представлява читалището;

3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства Общото събрание;

4. отчита дейността си пред настоятелството;

5. сключва и прекратява трудовите и гражданските договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството;

6. ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложение за дейността на читалището през следващата година;

7. сключва договор с кмета на общината за финансово обезпечаване на читалищната дейност;

8. представя ежегодно до 31 март доклад за осъществената читалищна дейност в изпълнение на общинската програма и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(3) При отсъствие на председателя или при невъзможност за изпълнение на задълженията му, функциите му се поемат от друг член на настоятелството или от секретар-библиотекаря, след решение на настоятелството.

Чл.22 (1) Секретар-библиотекарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. организира текущата основна и допълнителна дейност;

3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя;

5. отговаря за цялостната административна дейност на читалището;

6. секретар-библиотекарят работи на безсрочен трудов договор, който може да се прекрати по правилата на Кодекса на труда;

7. секретар-библиотекарят носи материална отговорност за имуществото на читалището .

(2) С изтичане мандата на едно настоятелство договорът със секретар-библиотекаря не се прекратява. Настоятелството може да прекрати договора само по наличие на причини по Кодекса на труда.

(3) Секретар-библиотекарят не може да е в роднинска връзка с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.23 (1) Проверителната комисия се състои най- малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

(2) Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретар-библиотекаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретар-библиотекаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на Общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление- и органите на прокуратурата.

Чл.24 (1) Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретар-библиотекари лица, които са осъждани на лишаване от свобода са умишлени престъпления от общ характер.

(2) Членовете на настоятелството, включително председателят и секретар-библиотекарят, подават декларации за конфликт на интереси, като декларациите се обявяват по съответния ред.

Чл.25 (1) Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини настоятелството или проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в устава, в срок до три месеца Общото събрание избира нов председател или попълва състава на съответния орган.

(2) Ако по време на редовния мандат на орган на читалището, бъде прекратено членството на едно лице в него, на негово място може да бъде избран нов член с продължителност в рамките до 3 годишния мандат на вече избрания орган.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.26 Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.27 Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общински бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл.28 Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници-собствени и от субсидии.

Чл.29 (1) Частта от годишния отчет за изразходването на държавната и общинската субсидии се представя в общината.

(2) Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.

Чл.30 (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях .

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани , залагани, бракувани или заменени с по- доброкачествени само по решение на настоятелството.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.31 (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

ГЛАВА СЕДМА

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

I. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.32 (1) Председателят и/или секретар- библиотекарят, когато предоставят имущество на читалището за възмездно или безвъзмездно ползване: за хазартни игри, за дейност на нерегистрирани религиозни общности по Закона за вероизповеданията, за постоянно ползване от политически партии и организации, на председателя, на членове на настоятелството, на проверителната комисия, и на членове на техните семейства; се наказват с глоба, определена от Закона за народните читалища и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

(2) Председателят на читалището когато не представи доклад за изпълнението на читалищната дейност и за изразходваните бюджетни средства са годината се наказва с глоба, определена от закона.

II. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.33 (1) Читалището има кръгъл печат с неговото име.

(2) Читалището може да има своя емблема, бланка, значка, почетен знак и диплом.

(3) Празници на читалището са : 24 май – Ден на славянската писменост, българската просвета и култура и 1 ноември- Ден на народните будители.

III. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Устав е приет на Общо събрание на читалището, проведено на 26.02.2010 г. и влиза в сила от датата на решението на окръжния съд за вписване на Новия Устав.

§ 2. С приемането на настоящия Устав се отменя приетият на Общо събрание Устав на читалището на 06.08.1997 г.

Настоящият Устав се изготви в два еднообразни екземпляра – един за Сливенския Окръжен съд и един за читалището.

Списъкът с членовете на читалището присъствали на събранието и приели Устава е неразривна част от този Устав.